

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ Т.Г.ШЕВЧЕНКА**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою
Чернігівського національного
педагогічного університету
імені Т.Г.Шевченка
протокол № 9
від «30» березня 2016 року

Голова вченої ради ЧНПУ
ректор ЧНПУ

М.О.Носко

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

**ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ
РІВЕНЬ ОСВІТИ**

**03 ГУМАНІТАРНІ НАУКИ
032 ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ
ТРЕТІЙ (ОСВІТНЬО-НАУКОВИЙ)**

ЧЕРНІГІВ – 2016

Профіль програми		
Доктор філософії в галузі знань гуманітарні науки за спеціальності 032 – історія та археологія		
Тип диплома та обсяг робіт	Диплом доктора філософії, перший науковий ступінь, 4 академічних роки, 60 кредитів ЕКТС	
Вищий навчальний заклад	Чернігівський національний педагогічний університет імені Т.Г.Шевченка, м. Чернігів	
Акредитуюча інституція	Міністерство освіти і науки України, Україна, пр. Перемоги, 10, м. Київ, 01135	
Період акредитації	2016 рік	
Рівень програми	QF for ENEA - третій цикл, EQF for LLL - 8 рівень; НРК України - 8 рівень	
A	Мета програми	
	Забезпечити, на основі ступеня магістра, підготовку наукових і науково-педагогічних кадрів у сфері історичних наук шляхом здобуття ними компетентностей, достатніх для виконання оригінальних наукових досліджень, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, а також їх підтримку в ході підготовки та захисту дисертації.	
B	Характеристика програми	
1	Предметна область (галузь знань)	03 Гуманітарні науки (032- Історія та археологія)
2	Фокус програми: загальний/ спеціальний	<p>Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти за законом України «Про вищу освіту», восьмий кваліфікаційний рівень Національної рамки кваліфікацій.</p> <p>Загальний. Високий рівень професійної підготовки, широка ерудицію, висока культура, гідні моральні якості, почуття обов'язку та відповідальності за доручену справу. Вміння поєднувати широку теоретичну підготовку з дисциплін гуманітарного та соціально-економічного циклу, фундаментальних та професійно-орієнтованих дисциплін з практичними вміннями і навичками, постійно поповнювати свої знання, вдосконалювати педагогічну майстерність, комунікативність, організаційні здібності.</p> <p>Спеціальний. - знання гуманітарних та соціально – економічних дисциплін в обсязі необхідному для успішного володіння загальнотеоретичними та світоглядними питаннями і навиками практичного їх використання; - належні знання фундаментальних та професійно – орієнтованих дисциплін, вивчення котрих передбачено робочим навчальним планом. Рівень цих знань встановлюється критеріями оцінювання; - переоцінку пріоритетів, основна сутність яких полягає перенесення центру ваги з вивчення економічної історії, класових рухів, у бік політичного, національного та культурного розвитку різних народів, державного і духовного життя і в кінцевому підсумку – до тенденції пов'язати соціальне і культурне в єдине</p>

		<p>ціле;</p> <ul style="list-style-type: none"> - володіння іноземною мовою на рівні достатньому для спілкування та опанування фахової літератури; - знання принципів і категорій історичної науки, проблем співвідношення мови і мислення, законів розвитку суспільства та закономірності становлення людської цивілізації; - знання та володіння методами наукового аналізу історичних явищ та теоретичними основами наукових досліджень; - теорію і методологію історичної науки. <p>Уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> - застосовувати одержані знання для вирішення конкретних науково-практичних, педагогічних, інформаційно-пошукових, методичних та інших завдань; - планувати, організовувати і вести навчально-виховну і науково-дослідну роботу; - активізувати пізнавальну діяльність тих, хто навчається, поєднуючи різні види і форми навчально-виховної діяльності; - використовувати технічні засоби навчання, карти, комп'ютерну техніку; - проводити різноманітні форми позааудиторної роботи з фахових предметів, визначати ступінь і глибину засвоєння студентами навчального матеріалу, використовуючи при цьому різноманітні методи і прийоми контролю знань, прищепляти особам, що навчаються навички самостійного поповнення знань; - аналізувати, узагальнювати і розповсюджувати кращий досвід організації навчального процесу, методичної і наукової роботи; - користуватися сучасними методами вивчення історичних явищ і процесів, з'ясовуючи і критично оцінюючи їхню суть і генезу і наслідки; - ставити і вмотивовувати мету і завдання досліджень, здійснювати опрацювання матеріалів, складати звіти, вести наукову документацію; - проводити порівняльний аналіз минулого різних країн і народів; - аналізувати історичний досвід людства з позицій гуманізму, поважання індивідуальності людини, національних звичаїв і традицій; - розкривати суспільне значення історичних праць, з'ясовувати загальні закономірності зарубіжного історичного досвіду і своєрідність окремих періодів у історичному розвитку людства; - давати критичну оцінку творам і явищам історичного процесу з позицій наукової методології та теорії; - реферувати і рецензувати тексти; - вести самостійний науковий пошук в окремих галузях історичної науки, займатися краєзнавчою роботою, вести екскурсійну діяльність; - на практиці застосовувати знання і навички, набуті в галузі педагогіки і психології, методики викладання історії; - викладати результати власних наукових досліджень в засобах суспільної періодики, фахових виданнях.
3	Орієнтація програми	Дослідницька і прикладна. Наукові дослідження із вивчення актуальних історичних проблем, які матимуть широке практичне

		<p>застосування. Реалізація програми спрямована на підготовку дисертаційного дослідження за індивідуальним планом роботи аспіранта, який розробляється, обґрунтовується та затверджується упродовж першого навчального семестру.</p>
4	<p>Особливості програми</p>	<p>Програма реалізується з використанням сучасних методів історичних досліджень, в ході активної співпраці з академічними установами Національної Академії наук України – Інститутом історії України, Інститутом археології, Інститутом української археографії та джерелознавства. Практична підготовка передбачає проходження практик у вищих навчальних закладах, музейних установах, Чернігівському центрі науково-технічної та економічної інформації, Навчально-науковій станції ЧНПУ у Седневі та Любечі.</p> <p>На кафедрі всесвітньої історії сформувалася наукова школа в галузі всесвітньої історії під керівництвом д.і.н., проф. В.О. Дятлова та д.і.н., проф. К.М. Ячменіхіна. Основні напрями досліджень: «Історія Ранньомодерної Європи», «Історія Реформації», «Історія Росії імперського періоду». З цієї тематики проводяться міжнародні та всеукраїнські наукові конференції та літні школи за участі викладачів і студентів Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, Одеського національного університету імені І.І. Мечнікова, захищено докторські та кандидатські дисертації, видано кілька збірників наукових праць і тематичних випусків «Вісника Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка». Затверджені й виконуються кандидатські дисертації: «Формування української діаспори у Чехії у другій половині ХХ – на початку ХХІ ст.»; «Громадсько-політична діяльність І.Я. Гурлянда»; «Система влади в Російській імперії кінця ХІХ – початку ХХ ст. у новітній західноєвропейській історіографії».</p> <p>Перспективні теми кандидатських дисертацій: «Формування спільної соціальної політики на теренах ЄС»; «Розвиток історичної богемістики у другій половині ХІХ – на початку ХХ ст.»; «Науково-педагогічна спадщина Т. Флоринського».</p> <p>На кафедрі історії України сформувалася наукова школа у галузі вітчизняної історії (керівники – к.і.н., доц. Демченко Т.П. та к.і.н., доц. Рахно О.Я.). Основні напрями досліджень: регіональна історія Північного Лівобережжя нового та новітнього часу, історія місцевого самоврядування, церковна історія регіону. Виконується держбюджетна тема «Регіональні еліти Лівобережної України у громадсько-політичному та соціокультурному житті другої половини ХІХ – початку ХХ ст.». З цієї тематики регулярно проводяться наукові конференції, видаються монографії, збірники наукових праць, збірники документів та матеріалів, бібліографічні покажчики, захищаються кандидатські дисертації. Виконуються дисертаційні дослідження «Громадсько-політична та наукова діяльність А. В. Верзилова», «Ніжинський інститут народної освіти в освітньому просторі, науковому та соціокультурному житті України (1922–1933 рр.)», «Громадсько-політична, культурно-освітня та наукова діяльність</p>

П. Я. Дорошенка (1858–1919 рр.)». Передбачено дослідження тем «Громадсько-політична та культурно-освітня діяльність В. М. Хижнякова (1842–1917 рр.)», «Козацько-старшинський рід Дуніних-Борковських у суспільно-політичному житті України другої половини XVII – початку XX ст.», «Діяльність Чернігівського губернського земства у соціально-економічній сфері (1864–1918 рр.)».

На базі кафедр історії України та археології, етнології та краєзнавчо-туристичної роботи сформувалася наукова школа в галузі історіографії, джерелознавства та спеціальних історичних дисциплін під керівництвом к.і.н., професора Коваленка О.Б. та к.і.н., доцента Острянка А.М. **Основними напрямками досліджень є регіональна історіографія Північного Лівобережжя, історична регіоналістика, пам'яткознавство, історія повсякденності, джерелознавство історії України.** До складу школи входять вчені, які захистили кандидатські дисертації і продовжують наукові студії з визначеної в рамках наукової школи програми досліджень. У рамках діяльності наукової школи були започатковані наукові проекти «Костомарівські читання» та читання пам'яті О.М.Лазаревського, на яких здійснюється апробація здобутків молодих вчених та аспірантів Інституту. Результатом діяльності школи відображені ц низці монографій, збірників наукових праць, збірників документів, матеріалах наукових конференцій. Наразі виконуються дисертаційні дослідження «Церковна періодика Чернігівської губернії другої половини XIX – початку XX ст.», «Генеральне слідство про маєтності 1729–1730 рр.: історія створення та інформаційний потенціал», «Повсякденне життя населення Чернігова у 1943–1953 рр.». Перспективними в контексті підготовки кандидатських та докторських дисертацій є проблеми «Громадсько-політична та науково-дослідна діяльність П.М.Добровольського», «Журнал «Перець» як історичне джерело», «Лівобережна школа в українській історіографії останньої чверті XIX – першої третини XX ст.», «Епістолярій істориків як джерело з історії української історичної науки другої половини XIX – початку XX ст.».

Під керівництвом к.і.н., доц. О. Черненко та к.і.н., доц. О. Веремейчик склалася наукова школа у галузі археології. Вчені досліджують археологічні пам'ятки Північного Лівобережжя від найдавніших часів до епохи раннього модерну. З цієї проблематики захищено низку кандидатських дисертацій та магістерських робіт, проводяться наукові конференції різного рівня, публікуються збірники документів та матеріалів. Відомою в Україні та за її межами стала щорічна студентська наукова конференція «Середньовічні та ранньомодерні старожитності Центрально-Східної Європи», яка дала дорогу в науковий світ багатьом молодим дослідникам. На базі Інституту Історії, етнології та правознавства ім. О.М.Лазаревського функціонує низка постійнодіючих археологічних експедицій, літня польова школа молодих археологів, проходять наукові археологічні конференції, видаються збірники наукових праць. Затверджені теми дисертацій аспірантів «Епіграфіка Чернігово-Сіверщини

		давньоруської доби (X – початок XIII ст.», «Пам’ятки Роменської археологічної культури Середнього Понесення», «Ремесло та промисли Чернігово-Сіверської землі X–XII ст.». Перспективними є дослідження «Містобудування та архітектура Чернігово-Сіверщини XI – XVIII ст. (за матеріалами археологічних досліджень)», «Батуринська кераміка XVII – XVIII ст. (за археологічними даними)», «Давньоруські монументальні споруди X–XIII ст. Чернігово-Сіверщини: проблеми реконструкції та охорони пам’яток».
С		
Працевлаштування та продовження освіти		
1	Працевлаштування	<p>Наукова та викладацька діяльність у сфері історичних наук. Посади згідно класифікатору професій України 2015 р.</p> <p>1237.2 – Вчений секретар; 2310.1 - Доцент, Професор кафедри; 2310.2 - Асистент, Викладач вищого навчального закладу. 2431.1 – Науковий співробітник (архівна справа, музеєзнавство) 2432.1 Науковий співробітник (бібліотечна справа, науково-технічна інформація) 2442.1 – Науковий співробітник (археологія, археографія, соціологія) 2443.1 – Науковий співробітник (філософія, історія, політологія) 2443.1 – Науковий співробітник-консультант (філософія, історія, політологія) 2443.2 – Історик; 2451 – Редактор науковий;</p> <p>Місця працевлаштування. Посади у навчальних, наукових, навчально-наукових установах, профільних кафедрах університетів. Відповідні робочі місця (наукові дослідження та управління) підприємств, установ та організацій.</p>
2	Продовження освіти	<p>Навчання впродовж життя для розвитку і самовдосконалення в науковій та професійній сферах діяльності, а також в інших споріднених галузях наукових знань:</p> <ul style="list-style-type: none"> - підготовка на 9-ому кваліфікаційному рівню Національної рамки кваліфікацій в галузі історичних наук; - навчання на 8-ому кваліфікаційному рівні Національної рамки кваліфікацій в споріднених спеціальностях; - освітні програми, дослідницькі гранти та стипендії, що містять додаткові наукові та освітні компоненти.
Д		
Стиль та методика навчання		
1	Підходи до викладання та навчання	<p>Основними підходами до викладання та навчання аспірантів є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - використання лекційних курсів, семінарів та консультацій із запланованих дисциплін; - самостійну роботу з джерелами інформації у бібліотеці університету та у наукових бібліотеках України; - використання дистанційних курсів навчання та електронних ресурсів за допомогою Інтернет; - тісне співробітництво аспірантів різних років навчання та зі своїми науковими керівниками, - індивідуальні консультації викладачів ЧНПУ та інших

		<p>профільних вищих навчальних закладів, включно з докторантами, більш досвідченими аспірантами;</p> <p>- інформаційну підтримку щодо участі аспірантів в конкурсах на отримання наукових стипендій і грантів;</p> <p>- активна робота аспірантів у складі проектних команд, при виконанні держбюджетних та госпдоговірних тем, участь у розробці звітних матеріалів, реєстраційних та облікових документів.</p>
2	Система оцінювання	<p>Система оцінювання знань по дисциплінам освітньої програми складається з поточного і підсумкового видів контролю.</p> <p>Поточний контроль знань аспірантів проводиться у формі письмової роботи (тесту), виступів на семінарах та конференціях, підготовки наукових звітів.</p> <p><i>Підсумковий</i> контроль знань у вигляді екзамену/диференційованого заліку проводиться в усній формі. Аспірант вважається допущеним до підсумкового контролю (екзамену/диференційованого заліку) з дисциплін освітньо-наукової програми, якщо він виконав всі види робіт, передбачені навчальним планом з цієї дисципліни.</p>
3	Форма контролю успішності навчання аспірантів/ здобувачів	<p>Аспіранти/здобувачі проходять щорічну атестацію шляхом звітування на науково-технічній раді ЧНПУ про хід виконання освітньо-наукової програми та індивідуального плану наукової роботи, включно з опублікованими науковими статтями та виступами на конференціях.</p> <p>Остаточним результатом навчання аспірантів / здобувачів є повне виконання освітньо-наукової програми, необхідний набір опублікованих по результатам досліджень наукових праць, апробація результатів на наукових конференціях, оформлена участь у виконанні зареєстрованих тем наукових досліджень, належним чином оформлений рукопис дисертації та представлення її до захисту у спеціалізовану вчену раду для отримання наукового ступеня доктора філософії в галузі історії</p>
Е		Програмні компетентності
1	Загальні (універсальні)	<p>• Дослідницька здатність. Компетентність у проведенні наукових досліджень на рівні доктора філософії, прийнятті обґрунтованих рішень, розв'язанні проблем та вирішенні науково-прикладних завдань. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, обґрунтування та моделювання об'єктів, процесів та систем. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел. Здатність до використання сучасних інформаційних та комунікаційних технологій, комп'ютерних засобів та програм. Здатність працювати з сучасними бібліографічними і реферативними базами даних, а також наукометричними платформами.</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Креативність. Здатність генерувати нові науково-теоретичні та практично спрямовані ідеї, шукати власні шляхи вирішення проблеми. Здатність виділяти протиріччя і не вирішені раніше задачі, проблеми або їх частини, формулювати та експериментально перевіряти наукові гіпотези. Здатність застосовувати знання на практиці, проведенні інноваційної діяльності. • Комунікативні навички. Компетентність у використанні іноземної мови. Здатність розуміння іншомовних професійних текстів, використовувати англійську мову для представлення наукових результатів в усній та письмовій формі та для спілкування в міжнародному загальному, науковому і професійному середовищі. • Групова та проектна робота. Компетентність у розробці, плануванні та реалізації дослідницьких та інноваційних проектів і програм. Здатність працювати у науковій та професійній групі з дотриманням етичних зобов'язань. Здатність до лідерських якостей, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт, започаткування start-up проектів. • Здатність працювати самостійно, бути критичним і самокритичним. Здатність шукати власні шляхи вирішення проблеми, критично сприймати та аналізувати чужі думки та ідеї, рецензувати публікації та автореферати, проводити критичний аналіз власних матеріалів. Здатність брати участь у критичному діалозі, міжнародних наукових дискусіях, висловлюючи і відстоюючи свою власну позицію. Здатність бути критичним і самокритичним. • Викладацькі здатності. Компетентність у педагогічній діяльності щодо організації та здійснення освітнього процесу, навчання, виховання, розвитку і професійної підготовки студентів до певного виду професійно-орієнтованої діяльності.
2	<p>Спеціальні (фахові)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Дослідницькі здатності в області комп'ютерних наук та інформаційних технологій. Компетентність у володінні інформацією щодо сучасного стану, тенденцій розвитку та наукової думки, виявленні, постановці та вирішенні актуальних наукових задач та проблем у сфері історичних наук. Здібності до проведення оригінальних досліджень, якість яких відповідає національному та світовому рівням. Здатність планувати зміст та управляти часом підготовки дисертаційного дослідження. • Технологічні здатності. Компетентність у використанні сучасних методів історичних досліджень та новітніх інформаційних технологій, програмних продуктів при створенні нових знань, отриманні наукових та практичних результатів у сфері гуманітарних наук. • Здатності до оцінювання. Компетентність в проведенні критичного аналізу різних інформаційних джерел за темою дисертації, у використанні методів оцінювання, науковому обґрунтуванні достовірності отриманих результатів та публічному представленні та захисті результатів наукових досліджень. • Інноваційність та фаховість. Здатність до впровадження та використання результатів наукового дослідження. Компетентність у інноваційних методах навчання і методик викладання фахових

	дисциплін.
Ф	Програмні результати навчання
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Знання та розуміння</i> методів наукових досліджень, <i>вміння і навички</i> використовувати методи наукових досліджень на рівні доктора філософії. • <i>Знання</i> структури вищої освіти в Україні та вміння використовувати законодавче та нормативно-правове забезпечення вищої освіти, специфіки професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи, <i>вміння</i> використовувати сучасні засоби і технології організації та здійснення освітнього процесу, використовувати різноманітні аспекти виховної роботи зі студентами, інноваційні методи навчання; • <i>Знання та розуміння</i> іноземної мови, вміння та навички для представлення наукових результатів в усній та письмовій формах, <i>розуміння</i> наукових та професійних текстів, вміння та навички <i>спілкуватися</i> в іншомовному науковому і професійному середовищі; <i>вміти</i> працювати в міжнародному контексті. • <i>Знання та розуміння</i> теорії і методології системного аналізу, етапів застосування системного підходу при дослідженні, вміння і навички використовувати методологію системного аналізу в сфері історичних наук. • <i>Вміння та навички</i> використовувати методичний інструментарій та програмні засоби, статистичні методи аналізу для встановлення тенденцій розвитку об'єктів дослідження. • <i>Вміння та навички</i> відслідковувати найновіші досягнення в професійній сфері та знаходити наукові джерела, які мають відношення до сфери наукових інтересів здобувача, працювати з різними джерелами, розшукувати, обробляти, аналізувати та синтезувати отриману інформацію. • <i>Вміння та навички</i> визначати актуальні напрямки досліджень, виконувати незалежні оригінальні і придатні для опублікування дослідження у сфері історичних наук. • <i>Вміння та навички</i> працювати з сучасними бібліографічними і реферативними базами даних, а також наукометричними платформами (наприклад, Scopus, Web of Science, Web of Knowledge, та ін.). • <i>Знання, розуміння, вміння та навички використання</i> правил цитування та посилання на використані джерела, правил оформлення бібліографічного списку, <i>розуміння</i> змісту і порядку розрахунків основних кількісних наукометричних показників ефективності наукової діяльності (індекс цитування, індекс Гірша (h-індекс), імпакт-фактор (ІФ, або IF)). • <i>Вміння та навички</i> організувати творчу діяльність, роботу над статтями та доповідями у сфері історичних наук, аналізувати інформаційні джерела, виявляти протиріччя і не вирішені раніше задачі (проблеми) або їх частини, формулювання наукових гіпотез. • <i>Вміння та навички</i> організувати творчу діяльність та процес проведення наукових досліджень, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. • <i>Вміння та навички</i> критично сприймати та аналізувати чужі думки та ідеї, шукати власні шляхи вирішення проблеми, проводити критичний аналіз власних матеріалів, генерувати власні нові ідеї, приймати обґрунтовані рішення. • <i>Знання та розуміння</i> структури вищої освіти в Україні, специфіки професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи, вимог щодо дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії. • <i>Знання та вміння</i> використовувати законодавче та нормативно-правове забезпечення вищої освіти сучасні засоби і технології організації та здійснення освітнього процесу, різноманітні аспекти виховної роботи зі студентами, інноваційні методи навчання. • <i>Вміння та навички</i> організувати творчу діяльність, роботу над статтями та доповідями, виконувати незалежні оригінальні і придатні для опублікування

	<p>дослідження у сфері історичних наук, ретельно досліджувати та осмислювати різні відносини та взаємодії у сфері історичних наук, проводити дослідження щодо підвищення їх ефективності, організовувати самоперевірку відповідності матеріалів дисертації встановленим вимогам.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Вміння та навички</i> проводити критичний аналіз різних інформаційних джерел конкретних освітніх, наукових та професійних текстів у сфері гуманітарних наук, виявляти теоретичні та практичні проблеми, а також дискусійні питання в сфері конкретних освітніх, наукових та професійних текстів у сфері історичних наук, виявляти, ставити та вирішувати наукові задачі та проблеми. • <i>Вміння та навички</i> планувати та управляти часом підготовки дисертаційного дослідження, формулювати мету, задачі, об'єкт і предмет дослідження, формувати структуру дослідження, створювати нові знання через оригінальні дослідження, якість яких відповідає національному та світовому рівням. • <i>Вміння та навички</i> спілкуватися на конференціях, симпозіумах, наукових семінарах з широкою науковою спільнотою та громадськістю в галузі наукової та/або професійної діяльності з метою обговорення дискусійних питань, результатів досліджень, узгодження дій і спільної роботи, <i>вміння</i> доводити результати досліджень та інновацій до колег, публічно представляти, захищати результати своїх досліджень, обговорювати їх і дискутувати з науково-професійною спільнотою, використовувати сучасні засоби візуальної презентації результатів дослідження. • <i>Вміння та навички</i> розробляти запити на держбюджетне та госпдогвірне фінансування наукової продукції, зацікавити результатами досліджень споживачів цієї продукції.
--	---

Гарант освітньої програми

Доктор історичних наук,
професор, перший проректор
проректор з науково-педагогічної роботи

В.О.Дятлов

Ректор

М.О.Носко